

Verkiezingsprogramma 2018

ChristenUnie Overbetuwe

www.overbetuwe.christenunie.nl

Inhoud

- + Betrouwbare overheid en veilige omgeving 3
- + Iedereen telt mee 5
- + Waardevolle samenleving 9
- + Wonen, ruimte en mobiliteit 13

ChristenUnie

+ Geef geloof een stem

Geef geloof een stem, ook in 2018

ChristenUnie, partij in de samenleving

Verkiezingen gaan over mensen. Over u en over mij. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht op de school, onze werkgever en onze werknemers.

Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. De ChristenUnie gelooft dat het in onze samenleving om veel meer gaat dan om geld en bezit. Het gaat om zinvol leven, vrijheid en veiligheid.

Wij willen vrijheid om te geloven en om zelf verantwoordelijkheid te nemen. We willen een wereld waarin we omzien naar elkaar. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen.

In Overbetuwe gaat er veel goed. Vrijwilligers zijn overal actief, er wordt veel inzet gepleegd en resultaat geboekt om de veranderingen in het sociale domein goed te organiseren. Maar er zijn ook verbeteringen nodig zoals bij de registratie voor jeugdzorg, het verminderen van het aantal mensen met schulden of het huisvesten van statushouders.

De ChristenUnie heeft een programma van hoop voor Overbetuwe. Het laat zien dat de ChristenUnie wil bouwen aan een samenleving waarin iedereen meetelt. Wij investeren in zorg voor elkaar, in de cruciale rol van gezinnen, in een dienstbare en rechtvaardige overheid, in een duurzame economie en in een zorgvuldige omgang met Gods schepping.

Dit vatten we samen in onze kernboodschap.

De ChristenUnie:

- + Zorgt dat iedereen meetelt
- + Investeert in de toekomst van kinderen
- + Komt op voor (godsdienst)vrijheid

Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei. (Jeremia 29:7)

Geef geloof een stem

Wij laten ons als christelijke partij inspireren door de Bijbel en leiden door Jezus. De Bijbel roept ons op om *recht te doen, trouw te zijn, en nederig de weg te gaan die God van ons vraagt.* (Micha 6:8). Christelijke uitgangspunten die relevant zijn voor Overbetuwe.

De ChristenUnie is een landelijke netwerkpartij, *van christenen voor alle mensen.*

Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Overbetuwe.

Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

Hanny van Brakel

Raadslid en lijsttrekker ChristenUnie Overbetuwe

Eerst nog even omkijken

Inzet van de fractie in de raad en voorronden 2014 - 2018

Als kleine fractie met één raadslid en drie of vier burgerradsleden hebben we ons de afgelopen periode ingezet voor onder andere de volgende onderwerpen:

Sociaal beleid:

- + Verzocht om 'ontschotting' van de budgetten: niet vasthouden aan aparte potjes, maar creatief zoeken naar oplossingen. Zo worden burgers met problemen echt geholpen.
- + Het Persoons Gebonden Budget blijft behouden, zodat je zelf de zorg kunt kiezen die je nodig hebt.
- + Beperking van stapeling van eigen bijdragen in de zorg, zodat je niet meer dan een maximum betaalt.
- + Meer inzet op preventie bij Jeugdzorg. Voorkomen is immers beter.
- + Het voorkomen van schulden, versterking van de schuldhulpverlening en snel hulp bieden bij schulden. Extra geld voor gezinnen met kinderen. Zo beperk je de gevolgen, zoals stress, zo veel mogelijk.
- + Preventief verslavingsbeleid: voorlichting op scholen over alcohol drugs/roken/internet.
- + Ontmoetingsplekken voor senioren en burgers met een beperking.
- + Goed leerlingenvervoer met lagere eigen bijdragen en beperking van het drempelbedrag voor meerdere kinderen. Een goede bereikbaarheid van speciaal onderwijs blijft zo mogelijk.
- + Inzet voor de belangen van werknemers met afstand tot arbeidsmarkt.

Duurzaamheid:

- + Deelname aan de werkgroep Duurzaamheid en brede inzet duurzaamheidsbeleid, om een stap extra te doen ten opzichte van het Gelders Energieakkoord.
- + Verduurzaming nieuwe Multi Functionele Accommodatie Randwijk.

Wonen en leefbaarheid:

- + Deelname en inzet bij de Werkgroep Woonagenda.
- + Prioriteit betaalbare huurwoningen voor al onze inwoners.
- + Starterslening en Blijverslening.
- + Goede opvang en huisvesting van vluchtelingen en statushouders.
- + Busverbindingen tussen Heteren, Driel en Elst, zodat er een goede bereikbaar is tussen de dorpen.

Betrouwbaar bestuur:

- + Deelname aan de Werkgroep Gedragscode Integriteit.

Bijzondere verantwoordelijkheden in de afgelopen raadsperiode:

Hanny van Brakel is door de raad opnieuw gekozen als waarnemend raadsvoorzitter. Dit betekent naast het werk als 1-persoons fractie:

- + Het vervangen van de voorzitter (burgemeester) tijdens de raadsvergadering.
- + Voorzitter van het raadspreekuur voor burgers, raads- en burgerradsleden.
- + Op 4 mei bij de dodenherdenking: toespraak namens de Gemeente in één van de dorpen.
- + Voorzitter van de agendacommissie van de raad.
- + Voorzitter van de werkgeverscommissie van de griffier.

1. Betrouwbare overheid en veilige omgeving

1.1. Betrouwbare overheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Bij de ChristenUnie staat de samenleving centraal: mensen en maatschappelijke verbanden. De gemeente heeft daarbij een bescheiden rol met als taak de kracht in de samenleving te versterken en daarom naast de mensen te staan. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid, maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. En om een vangnet te bieden voor kwetsbare mensen die het echt niet zelf of samen met anderen uit hun directe omgeving kunnen.

Vertrouwen

Het vertrouwen in de politiek en in de overheid staat onder druk. Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. De ChristenUnie zet in op luisteren en samenwerken. Als fractie willen we als betrouwbaar en constructief bekend staan in Overbetuwe.

De ChristenUnie wil bijdragen aan het herstel van vertrouwen door:

- + Open, herkenbaar en betrokken aanwezig te zijn in Overbetuwe.
- + In te zetten op goede relaties met burgers en tussen openbaar bestuur en burgers.
- + Eerlijk te zijn en geen beloftes te doen die niet zijn na te komen.

De gemeente, dat zijn we samen

De gemeente moet open staan voor initiatieven van inwoners, van instellingen, bedrijven en kerken. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert. De ChristenUnie stimuleert burgerparticipatie, binnen vooraf gestelde kaders. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk. De ChristenUnie is niet voor raadgevende referenda, want een gemeenteraadslid moet zonder bezwaar kunnen stemmen en niet 'belast' zijn met een 'moment-peiling' onder de bevolking.

Dorpen als lokale gemeenschap

De ChristenUnie hecht veel waarde aan het eigene en de vitaliteit van de lokale gemeenschap. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van de wijken en dorpen te betrekken bij zaken die hen raken. De kracht van het dorp of de wijk is daarbij uitgangspunt.

Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Structurele uitgaven, zoals voor wegen en onderwijshuisvesting, moeten worden betaald uit vaste inkomsten. Alle burgers betalen mee, voor mensen met weinig financiële draagkracht is maatwerk mogelijk. Toekomstige generaties mogen niet worden opgezadeld met de gevolgen van slecht (financieel) beleid van hun voorgangers.

Politiek is kiezen

De prioriteit in de begroting moet liggen bij de nood van individuele burgers, bij zorg, veiligheid en het beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen.

De gemeente koopt duurzaam en circulair in, zodat producten en materialen worden hergebruikt en grondstoffen hun waarde behouden. Keuzes en resultaten zijn meetbaar.

- + De lokale lastendruk stijgt in principe niet meer dan de inflatiecorrectie. Uitzonderingen zijn mogelijk indien de opbrengst ten goede komt aan de inwoners van Overbetuwe.

Privacy - Bescherming van persoonsgegevens

Voor een goede vervulling van de toegenomen wettelijke taken en verplichtingen is het nodig om gevoelige persoonsgegevens te kunnen koppelen om snel de juiste zorg te kunnen leveren. Het is daarbij zeer belangrijk dat zorgvuldig met deze gegevens wordt omgegaan. Burgers hebben daar recht op. Voor 25 mei 2018 dient de gemeente de invoering van de privacywet aantoonbaar op orde te hebben voor wat betreft de bescherming van persoonsgegevens.

- + De gemeente stelt heldere privacy statements op.
- + Niet de angst voor boetes, maar de eigen motivatie om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens, moet de basis vormen voor het voldoen aan privacywetgeving.

1.2. Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

Dorpen waarin jongeren veilig naar school gaan en ruimte hebben om te spelen. Waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen. En waarin ouderen veilig over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

Een veilige samenleving

Hard waar het moet, zacht waar het kan, maar altijd met een hart. Zo moet de aanpak van criminaliteit in Overbetuwe plaatsvinden. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op gedragsverandering gerichte, aanpak van daders.

De ChristenUnie wil dat de gemeente invloed kan uitoefenen op het vaststellen van de prioriteiten voor de politie. De gemeenteraad moet een stevige vinger aan de pols houden bij beleid en de uitvoering ervan dat naar de veiligheidsregio's is verplaatst. Het integraal veiligheidsplan dient tijdig door de raad te worden vastgesteld.

- + De ChristenUnie wil dat de gemeente ook invloed kan uitoefenen op het preventief voorkomen van onveilige situaties en grensoverschrijdend gedrag bij door de gemeente gesubsidieerde activiteiten. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de afhandeling van de melding.
- + De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor burgers in de wijk en haar/zijn coördinerende taak om problemen in de wijk concreet aan te pakken.
- + De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we mogelijk onveilige situaties preventief aanpakken.

Handhaving drugs- en drankbeleid

Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn te waardevol om in verslaving of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken. De ChristenUnie is voor een sterk ontmoedigingsbeleid en strenge handhaving.

De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

De ChristenUnie in Overbetuwe is voorstander van het matigen van alcoholgebruik en het stimuleren van alcoholvrije alternatieven in sportkantines. Het beperken van de periode waarin alcohol mag worden geschonken is hierbij een goed instrument.

Mensenhandel en uitbuiting

Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor maar ook in de horeca, de agrarische sector en productiewerk in de vorm van economische uitbuiting. Alle mogelijkheden om mensenhandel en uitbuiting tegen te gaan moet de gemeente benutten.

- + De gemeente Overbetuwe zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van loverboys, pooiers en mensenhandelaars.

Verwevenheid tussen boven- en onderwereld - Ondernijning

De gemeente moet zich bewust zijn van de mogelijke invloed van grootschalige criminele organisaties, o.a. op de ontwikkeling van het onroerend goed.

2. Iedereen telt mee

2.1.Zorg

Waar staat de ChristenUnie voor

De ChristenUnie gelooft in een samenleving die is gebaseerd op naastenliefde. De ChristenUnie wil in Overbetuwe bijdragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet en meedoet. Ons uitgangspunt is dat elk mens waardevol is en dat die waarde niet afhangt van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen. Om deel te nemen aan de samenleving. Om te worden beschermd en om zorg te ontvangen wanneer dat nodig is.

Volksgezondheid

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven, zich kunnen ontplooiën en kunnen meedoen in de samenleving.

- + Inzetten op leefstijlverbetering in alle dorpen.
- + De ChristenUnie wil dat Overbetuwe door gaat met het project Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG).

Zorg voor kwetsbare inwoners

De ChristenUnie is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal en met een menselijk gezicht. In toenemende mate wordt er een beroep gedaan op hulpverlening vanuit de kerken. Om de groeiende maatschappelijke, diaconale, taken aan te kunnen, bundelen kerken hun reeds bestaande krachten in het Diaconaal Platform Overbetuwe en Stichting Noodfonds Betuwe, dat recent is opgericht. Deze constructieve rol en toegevoegde waarde vragen, met inachtneming van de scheiding tussen kerk en staat, om wederzijds respect.

- + Versterk de contacten tussen overheid en kerken (diaconieën).
- + Ga zorgvuldig maar ook creatief om met de mogelijkheden die de regels bieden bij de zorgvraag van burgers.
- + Mensen met verward gedrag horen niet thuis in een politiecel. Ze verdienen de aandacht van de omgeving en hulp.

Mantelzorgers en vrijwilligers

Dagbesteding en respijtzorg zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg en waardering van de mantelzorger.

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Daarom willen we in Overbetuwe vrijwilligerswerk faciliteren en ondersteunen door voldoende professionals.

- + Mantelzorgers worden actief gewezen op ondersteuning en de mogelijkheid voor het geven van mantelzorg naast een baan. Jongeren krijgen ondersteuning uit de WMO, zodat ze naar school kunnen en vrije tijd hebben.
- + Vrijwilligerswerk moet mogelijk zijn naast een uitkering. Vluchtelingen kunnen door middel van vrijwilligerswerk actief meedoen in de samenleving.

Iedereen telt mee en doet mee

Mensen met een beperking moeten mee kunnen doen. Ook daarvoor wil de ChristenUnie zich vol inzetten. We moeten werkelijke stappen maken naar de inclusieve samenleving.

- + De ChristenUnie wil dat er voor Overbetuwe een inclusie-agenda komt.

Langer zelfstandig, maar niet eenzaam

Steeds meer mensen met een zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Overbetuwe daarin, samen met woningeigenaren en woningcoöperaties, een grote verantwoordelijkheid heeft. Het sluiten en concentreren van voorzieningen is voor de ChristenUnie dan ook een punt van zorg en aandacht.

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit, met eenzaamheid als mogelijk gevolg. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden.

Verslaving, sexting en grooming

Mensen zijn te waardevol om zich te verliezen in verslavingen aan alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken. De ChristenUnie wil dat preventie in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke plek krijgt. Niet alleen gericht op alcohol en softdrugs, maar ook op gameverslaving en het gebruik van synthetische drugs.

Onder jongeren speelt sexting en grooming een steeds grotere rol.

- + De ChristenUnie vindt het belangrijk dat gemeente, ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening.

Zorg voor vluchtelingen

Mensen die huis en haard hebben verlaten vanwege oorlog en vervolging moeten een veilig onderkomen krijgen, graag in een gespreide kleinschalige opvang. De ChristenUnie wil dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving en actief meedoen. Belangrijk is dat ze leren dat Nederlandse normen en waarden leidend zijn.

- + De gemeente moet haar verantwoordelijkheid nemen voor het gespreid over de dorpen huisvesten van statushouders.
- + De ChristenUnie omarmt activiteiten vanuit de samenleving die taal en participatie van nieuwkomers bevorderen.
- + Overbetuwe schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen.

2.2. Gezin, jeugd en onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Overbetuwe moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben die zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen. Deze zorg moet zo goed als mogelijk passen bij de identiteit van het gezin.

Investeren in gezinnen en effectieve ondersteuning

Het is hoog tijd om in te zetten op sterke en liefdevolle gezinnen. Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben. Daarom willen we ouders ondersteunen door ouderschaps cursussen via consultatiebureaus aan te bieden.

De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is een duurzame relatie van hun ouders heel belangrijk. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig. Zo worden kinderen in hun kwetsbare positie beschermd en wordt veel relatieleed voor ouders voorkomen.

Ouders en kinderen zijn erbij gebaat als op het juiste moment de juiste zorg beschikbaar is. Hiervoor is nodig dat de zorgvrager, het gezin, samen met de omgeving en professionals een plan maakt. Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Om snel hulp te kunnen aanbieden is het belangrijk om de zorg dichtbij te organiseren.

De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen. Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak.

- + De gemeente ontwikkelt preventief echtscheidingsbeleid. Informatie over relatieondersteuning moet laagdrempelig beschikbaar zijn.
- + Beschikbaarheid van ouderschaps cursussen en blijvende inzet op initiatieven waarbij ouders andere ouders ondersteunen.
- + Ouders worden er actief gewezen dat met een PGB identiteitsgebonden of specialistische hulp kan worden ingekocht.
- + Ieder kind krijgt de mogelijkheid om te sporten.

- + Jongeren die worden geholpen om hun leven op de rit te krijgen houden recht op begeleiding in de periode van 18 – 27 jaar.

Kindermishandeling en huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn. Ze moeten daarom beschermd worden tegen mishandeling en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Extra inzet op het voorkomen, signaleren en stoppen van kindermishandeling of -misbruik, thuis, op school, of bijvoorbeeld sport, is belangrijk.

Onderwijs

Voor kinderen en jongeren is het onderwijs een belangrijke plek. Het is een plek waar ze kennis opdoen en zich sociaal ontwikkelen en waar ze andere kinderen en jongeren ontmoeten. De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Daarom moeten ze kunnen kiezen voor een school die aansluit bij hun eigen waarden, identiteit en idealen.

- + De gemeente moet de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden ondersteunen.
- + Er moet extra begeleiding komen in samenwerking met het onderwijs voor overbelaste jongeren die door een complexe thuissituatie niet of weinig naar school gaan.
- + In Overbetuwe dienen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding te krijgen naar een waardevolle plek in onze samenleving.
- + Bij onderwijshuisvesting moet er extra aandacht zijn voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat.

2.3. Kunst, cultuur en sport

Waar staat de ChristenUnie voor?

Cultuur draagt bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning. De ChristenUnie ziet meerwaarde van groepen mensen die gezamenlijk hun vrije tijd besteden. Daarom zetten we in op het ondersteunen van verenigingen rondom cultuur. Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat kinderen, maar ook volwassenen, zich leren uitdrukken in muziek, dans en creativiteit. De ChristenUnie pleit voor cultuur en sport in de breedte, bereikbaar en betaalbaar voor iedereen.

- + Mensen uit gezinnen in armoede in Overbetuwe kunnen korting krijgen of gratis deelnemen aan muzieklessen en/of sport. Er wordt actief voorgelicht over de mogelijkheden.
- + Evenementen in Overbetuwe moeten veilig en gezond zijn.
- + De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen.

Monumenten- en kunstbeleid

Kerkgebouwen zijn als religieus erfgoed vaak beeldbepalend en drager van onze culturele identiteit. Ze dienen daarom behouden te blijven.

De ChristenUnie is geen voorstander van een 'automatische' 1% norm van de bouwsom om deze voor kunst te bestemmen. Particuliere initiatieven hebben de voorkeur.

Bibliotheken

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen en het bestrijden van laaggeletterdheid. Ze bieden alle inwoners de mogelijkheid tot leesplezier en toegang tot informatie (ook digitaal). Sluiting van buurt- of dorpsvestigingen moet zoveel mogelijk worden voorkomen.

Gebouwen en sportvelden

Sport-, cultuur- en recreatiebeleid richt zich vooral op stimulering van deelname en het ondersteunen en faciliteren van verenigingen en initiatieven.

- + De ChristenUnie wil sportgebouwen en lichtinstallaties verduurzamen, zodat dat de energie- en exploitatielasten naar beneden gaan.

Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk maar sport bindt ook samen. Sportstimulering, zoals via Overbetuwe Beweegt, en specifiek het betrekken van bijvoorbeeld minima, ouderen en mensen met een beperking, is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

- + Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. Een goed alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen is hier een mooi instrument voor.
- + Bij de aanleg van woonwijken worden 'ommetjes' mogelijk gemaakt.

3. Waardevolle samenleving

3.1. Werk en Inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Helaas zijn er ook in Overbetuwe mensen die te dicht bij of onder de armoedegrens leven. De ChristenUnie vindt dat niemand in Overbetuwe aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.

De ChristenUnie zet zich in voor positief bijstandsbeleid waarbinnen mensen ook zelf aan perspectief kunnen werken.

Aan het werk

Voor mensen met beperkingen moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten. De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan, zeker voor het welbevinden van iemand, heel waardevol zijn. En ook voor de maatschappij.

- + De gemeente geeft hier het goede voorbeeld en stimuleert bedrijven actief om mensen met een beperking een plaats te bieden.
- + Misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen), dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen, moet worden aangepakt. Re-integratietrajecten moeten worden gestimuleerd.
- + Er wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen.
- + Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. De Gemeentelijke organisatie van Overbetuwe geeft hierin zelf het goede voorbeeld.

Armoede en schuldpreventie

Armoede en het hebben van schulden leiden vaak tot sociale problemen en slechtere schoolprestaties. Schulden leveren veel stress op en leiden vaak tot geestelijke en lichamelijke klachten. De aanpak van schulden heeft dus haast.

De ChristenUnie wil armoede bestrijden en schulden voorkomen:

- + Voorkomen is beter dan genezen. Daarom moet maximaal worden ingezet op preventie en vroeg signalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht.
- + Om de gevolgen van schulden voor de mensen zelf, als ook voor schuldeisers en de samenleving te beperken moet de gemeente snelle en toegankelijke schuldhulpverlening bieden. Ingewikkelde bureaucratie moet hierbij worden vermeden.
- + Het betrekken van school en sportvereniging voor het signaleren van armoede vraagt om zorgvuldig omgaan met privacyaspecten. Scholen kunnen helpen bij het verstrekken van informatie aan ouders.

3.2. Economie

Waar staat de ChristenUnie voor?

De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en economie. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt. Als er coöperatieve relaties ontstaan en als werk en vrije tijd in balans zijn. Als groei groen is en grenzen kent en grondstoffen niet verloren gaan maar in een kringloop opnieuw worden ingezet. De ChristenUnie komt op voor lokale ondernemers en stimuleert maatschappelijk verantwoord ondernemerschap.

ZZP-ers

Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn, bijvoorbeeld als zelfstandige zonder personeel (ZZP-er). Soms verdienen zij minder dan nodig is om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. De gemeente moet wat de ChristenUnie betreft actief gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden om hen zo nodig te ondersteunen. Het voeren van een bedrijf aan huis moet voor een kleine zelfstandige niet onnodig moeilijk worden gemaakt.

Bloeiende dorpscentra en duurzame bedrijventerreinen

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop moet worden ingespeeld, waarbij aandacht geldt voor de leefbaarheid van de kernen en voor sociale veiligheid van winkelstraten (wonen boven winkels). De ChristenUnie zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers op de bedrijventerreinen. Door bijvoorbeeld het instellen van een zgn. ondernemersfonds en/of parkmanagement om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.

- + In kleine kernen worden functies zoveel mogelijk behouden en waar mogelijk gecombineerd.
- + Detailhandel op bedrijventerreinen blijft slechts beperkt mogelijk. Zo houden we een levensvatbare middenstand in de dorpscentra overeind.
- + Bedrijfsterreinen worden duurzaam ingericht. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal.
- + Bedrijventerreinen zijn optimaal ontsloten voor openbaar vervoer en fietsverkeer.

Koopzondag

God gaf ons als levensritme zes dagen om te werken en een zevende dag om te rusten. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag.

- + De ChristenUnie blijft zich verzetten tegen verruiming van zondagsopenstelling van winkels.

Gezonde agrarische sector

Voedsel is een geschenk van God aan mensen. De ChristenUnie is trots op onze agrarische sector, heeft hart voor boeren en tuinders, maar ziet ook bedreigingen. De ChristenUnie pleit voor een duurzame, toekomstbestendige, agrarische sector met een gezonde economische basis. Een sector die innovatief is, zorgvuldig omgaat met bodem, grondstoffen en energie. Die produceert in balans met dier en leefomgeving.

- + Bij het opstellen van de visie op het buitengebied wordt ingezet op een duurzame toekomstbestendige agrarische sector.
- + Landbouwbedrijven moeten zich primair richten op de agrarische sector, op het in stand houden van het agrarisch gebied. Ondergeschikt daaraan krijgen landbouwbedrijven ruimhartig de mogelijkheid nevenactiviteiten uit te voeren zoals landschapsonderhoud, toerisme etc.
- + Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door investeringen mogelijk te maken, voor zover deze een bijdrage leveren aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap.
- + Zorgvuldig omgaan met het open Betuwse landschap laat geen ruimte voor grootschalige agrarische gebouwen (megastallen) of boomkwekerijen.

3.3. Energie, klimaat en milieu

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij hebben de taak om zorgvuldig om te gaan met de schepping. Vervuiling van de lucht, verspilling van voedsel of materialen en uitputting van hulpbronnen vormen een grote bedreiging voor de leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige energietransitie binnen één generatie. Wij willen zo snel mogelijk af van olie, gas en kolen en ruim baan maken voor schone energie. Materialen die de Schepper ons geeft willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Wij kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in Nederland.

Energieke gemeente

Afstemming in de regio is essentieel, zodat je van elkaar kunt leren en slimme coalities kunt smeden (denk aan bijv. warmtevraag versus warmteaanbod). De gekozen technieken voor energieproductie moeten passend zijn bij Overbetuwe. Belangrijk is dat omwonenden nauw betrokken worden bij de plannen voor energieopwekking, zoals windmolens, en kunnen meeprofiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld. Een goed voorbeeld-initiatief is 'WatBeters' in Heteren. De lokale industrie wordt uitgedaagd om met elkaar een energiebesparingsconvenant te sluiten. Door samen te werken, brengen bedrijven elkaar tot ideeën, en zetten ze extra stappen om energie-efficiënt te worden.

Zon en wind in plaats van gas

Nieuwbouw aansluiten op gas is niet toekomstbestendig. Alternatieven zijn duurzamer en in veel gevallen op de lange termijn kosteneffectief. Daarom geldt voor nieuwbouw: geen gasaansluiting tenzij er écht geen reëel alternatief is.

Het wordt tijd dat de grote lege daken van gebouwcomplexen, zoals agrarische bedrijven, en woningen gevuld gaan worden met zonnepanelen. De gemeente zet zich in om energiecoöperaties te starten, zodat bewoners samen met private partijen kunnen investeren in zonne-energie.

De ChristenUnie wil dat windparken op land worden uitgebreid. Ook Overbetuwe kan een bijdrage leveren. Belangrijke voorwaarden zijn dat omwonenden nauw worden betrokken bij plannen voor windenergie en kunnen meeprofiteren van de voordelen.

- + Overbetuwe blijft zich inzetten voor het Gelders Energieakkoord.
- + De gemeente pakt duurzaamheid integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is meegenomen.
- + Bij grootschalige energieprojecten is het gewenst dat de omgeving kan participeren en dat er zorgvuldig wordt gekeken naar mogelijke hinder en waardevermindering.
- + Coöperaties rondom duurzaamheid/milieu van inwoners en/of bedrijven worden aangemoedigd.
- + De ChristenUnie wil zo snel mogelijk onafhankelijk zijn van aardgas en bij voorkeur voor 2040.
- + Met woningcorporaties moet worden afgesproken dat alle sociale huurwoningen in 2030 energieneutraal (nul-op-de-meter) zijn. De kosten hiervan mogen niet worden afgewenteld op de bewoners. De extra huurlasten mogen niet hoger zijn dan de besparing op energiekosten.

Afvalinzameling

In 2020 mag er nog 100 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik. Voor lastig te verwerken afvalstromen moet een passende oplossing worden geboden. De ChristenUnie vindt dat ook de inwoners van Overbetuwe blijvend bewust moeten worden gehouden om afval zoveel mogelijk te scheiden.

Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een thema dat ook de gemeente raakt. Door de toename van versteende gebieden (woonwijken, parkeer- en bedrijventerreinen) en het vaker optreden van extreme buien ontstaat meer en meer maatschappelijke en financiële schade. Het is noodzakelijk dat de gemeente een strategie ontwikkelt hoe zij hier mee omgaat en hoe de verwachte schade beperkt kan worden. Een goede samenwerking met het waterschap is hierin onontbeerlijk.

- + Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente werkt aan bewustwording op dit punt, bijvoorbeeld door een publiekscampagne in samenwerkingen met tuincentra etc. (zie voorbeeld operatie Steenbreek).
- + De gemeente stimuleert de aanleg van groene daken en geeft zelf het goede voorbeeld. Daarmee werken we in Overbetuwe aan: waterberging, verkoeling en biodiversiteit. En door de verkoeling leveren zonnepanelen een hoger rendement.

4. Wonen, ruimte en mobiliteit

4.1. Wonen, ruimte en natuur

Waar staat de ChristenUnie voor?

Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend. De ChristenUnie wil dat de lokale overheid met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw.

Toekomstige generaties

Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente Overbetuwe zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden. Het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving. Structurele versterking van de economie in de diverse dorpen en bereikbare voorzieningen houden (krimp)regio's leefbaar.

Wonen

De ChristenUnie wil dat de gemeente Overbetuwe woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen. In de woonagenda moet blijvend aandacht zijn voor ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen. De komende raadsperiode moet er een plan komen hoe de bestaande woningvoorraad volledig verduurzaamd wordt.

De ChristenUnie zet in op toename van 'sociale koop'. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen, waarbij woningcorporaties via Verenigingen van Eigenaren medeverantwoordelijk blijven voor het beheer en de woningen uiteindelijk ook weer terugkopen. Dit helpt de kloof tussen huren en kopen te dichten. Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen vóór, maar vooral mét de bewoners in Overbetuwe.

- + Overbetuwe bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning).
- + Ouderen in een koopwoning kunnen gebruik blijven maken van een Blijverslening om de woning aan te passen. Zo kunnen ze er, ondanks toenemende lichamelijke beperkingen, toch blijven wonen.
- + Woningen worden duurzaam gebouwd en de gemeente zet in op verduurzaming van bestaande woningen (nul-op-de-meter).
- + Overbetuwe blijft starters de mogelijkheid bieden gebruik te maken van de starterslening en gaat onderzoek doen naar de mogelijkheid van het starterscontract.
- + De duurzaamheidslening blijft in Overbetuwe beschikbaar.
- + Er wordt regionaal samengewerkt tussen gemeenten als het gaat om wachtlijstbeheer.

Ruimte en natuur

De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale en gezondheidsdomein.

De energietransitie gaat ook een grote impact hebben op onze ruimtelijke inrichting. Inrichting van de ruimte moet aansluiten bij het eigen karakter van landschappen en dorpen. Daarom is het belangrijk dat ruimtelijke beslissingen zo lokaal mogelijk worden genomen, met veel aandacht voor participatie van burgers, bedrijven en belangenorganisaties.

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving.

- + Optimaal voorbereiden op nieuwe Omgevingswet.
- + Open landschappen behouden, versnippering voorkomen. De ChristenUnie betreurt het daarom dat nu al gebouwd wordt in de Vinkenhof/Elsterveld.
- + Ruimte voor energie. Zorgvuldige planning met burgerparticipatie. De gemeente formuleert haar eigen visie op het energielandschap in Overbetuwe.
- + Met Park Lingezegen en de Randwijkse Waarden wordt in een groot deel van Overbetuwe voorzien in de behoefte aan recreatiegebieden. Meer investeringen in wandel- en fietsgebieden en beleefpaden blijft nodig. Zo worden natuur en landschap beter 'beleefbaar' en toegankelijk.
- + De ChristenUnie vindt goed beheer en onderhoud belangrijk.

4.2. Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is nodig voor een sterke economie. We kiezen voor verduurzaming van de mobiliteit, vermijden van overbodig verkeer, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid om te zorgen voor infrastructuur van een kwalitatief hoog niveau. Lokale nadelige gevolgen van dit beleid (zoals bij Knoop 38, railterminal) moeten op een goede manier met bewoners in de omgeving worden opgelost.

Fietsers en voetgangers

De ChristenUnie wil een ambitieuze fietsagenda en veilige looproutes.

- + Veilige fietsverbindingen tussen de dorpen, langs de Linge en de Zeegstraat. Scheiding van landbouwverkeer en fietsende scholieren.
- + Voor ouderen en andere mensen die minder mobiel zijn worden de looproutes naar het centrum, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen zoveel mogelijk aangepast naar hun behoeften (comfortzones).

Openbaar vervoer

- + OV-bereikbaarheid van alle kernen.
- + Een OV-oplaadpunt in alle dorpen met een geschikte locatie zoals een supermarkt.
- + De ChristenUnie wil onderzoek naar de mogelijkheid van het eerder laten rijden van de trein Tiel-Arnhem.
- + Bij de aanbesteding van OV zet Overbetuwe in op schone bussen.

Parkeren

- + Er komen voldoende laadpunten voor elektrische vervoersmiddelen.

Verkeersveiligheid

- + De gemeente Overbetuwe geeft in haar verkeersbeleid voorrang aan kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsen.
- + De gemeente Overbetuwe werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen.

Raak betrokken zoals jij dat wilt.

De ChristenUnie wil er niet alleen zijn voor christenen, maar voor iedere inwoner van Overbetuwe. Zodat iedereen mee kan doen en een bijdrage kan leveren. Of je nu in Overbetuwe bent geboren of een nieuwkomer bent in Nederland. Of je nu gezond bent of kwetsbaar. Want elk mens is waardevol!

Vind jij dat ook? Ben je geïnspireerd door ons programma? Doe dan mee! Met jouw stem op de ChristenUnie zorg je ervoor dat wij het verschil kunnen maken.

Meer weten? Kijk verder op www.overbetuwe.christenunie.nl. We hebben ook een programma in eenvoudige taal.

En je kunt meer doen op de manier die bij jou past. Door gebed, als vrijwilliger, door financiële steun of door een actieve rol in de partij. De keuze is aan jou!